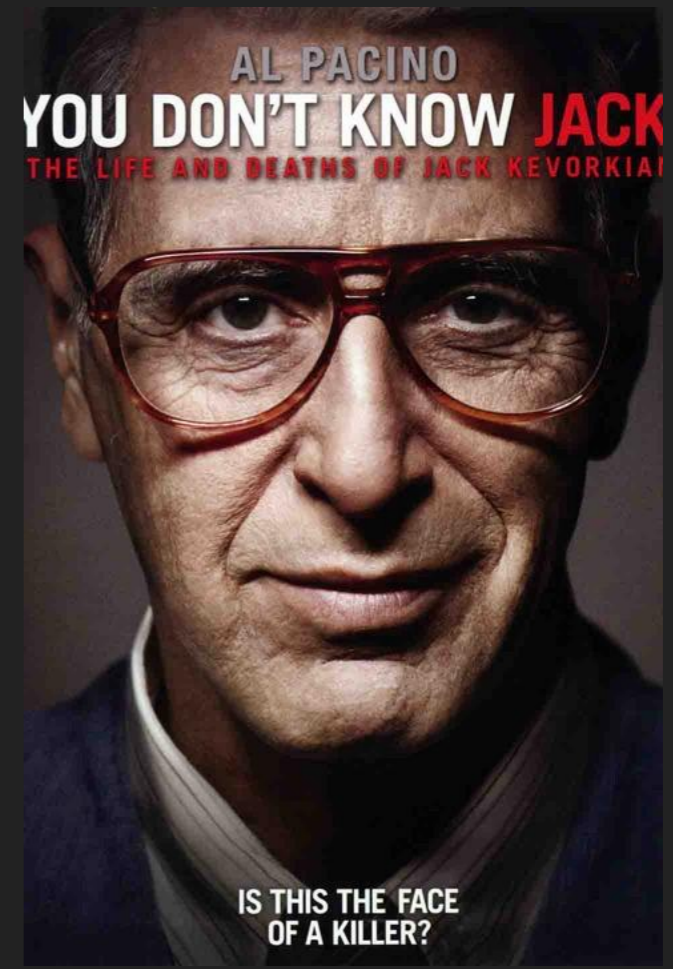

DÖNEM 1
BIYOETİK VE SINEMA

TIP TARİHİ & ETİK ANABİLİM DALI

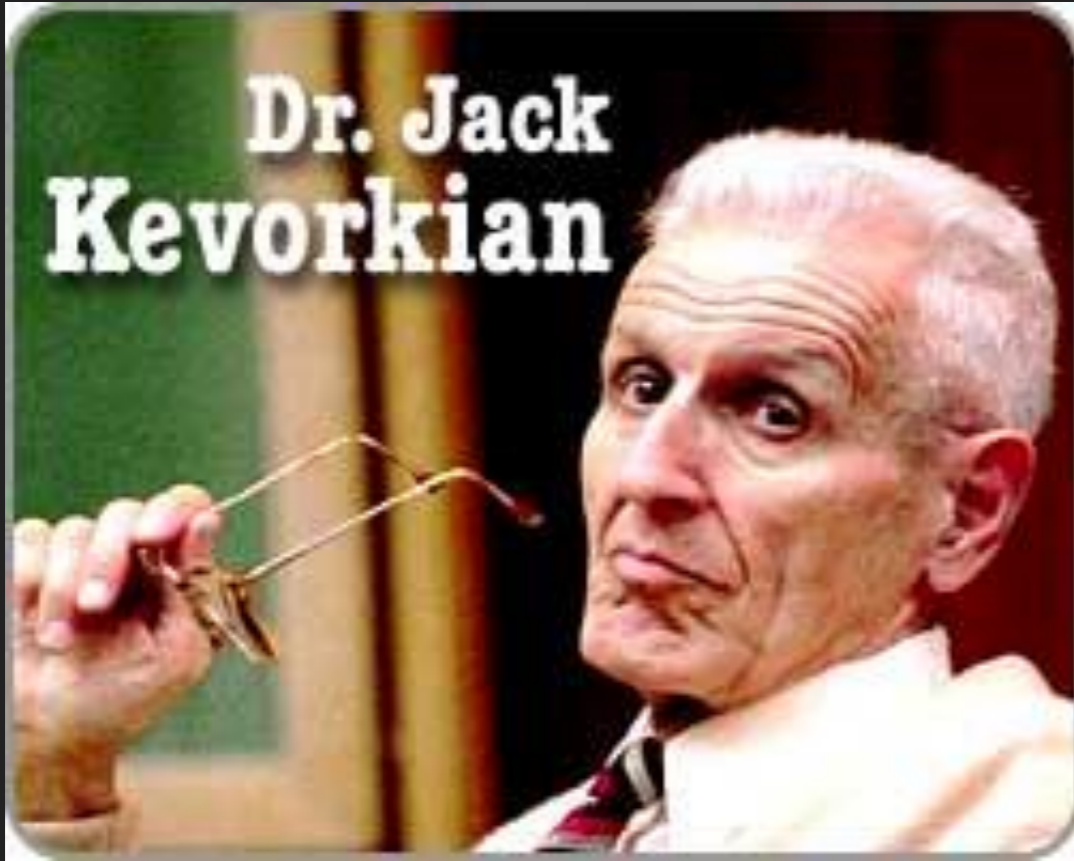
YOU DON'T
KNOW JACK

JACK KEVORKIAN KİMDİR?

- ▶ 26 Mayıs 1928- Doğumu
- ▶ 1952 Michigan Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu
- ▶ 1960- 70'lerde Michigan ve güney Kaliforniya'da hastanelerde patolog olarak çalışmış, 1982 yılında emekli olduktan sonra tüm zamanını hastalara yardım etmek üzere ve ölmek isteyen hastalarının yaşamını sonlandırmaları için Mercitron makinesi adını verdiği bir düzenek geliştirmiş ve 100'den fazla hastaya hekim yardımlı intiharı ilk uygulayan hekim olmuştur.
- ▶ Michigan kanunlarına göre hekim yardımlı intiharın yasak olması ve tıp lisansı olmadan hastaların yaşamını sonlandırması nedeniyle 1998 yılında adam öldürme suçundan yargılanarak 8 yıl hapiste kalmıştır. Ancak hekim yardımlı intiharı tüm bunlara rağmen savunmuştur.
- ▶ 3 Haziran 2011- Ölümü

JACK KEVORKIAN- DOKTOR ÖLÜM

- ▶ Jack Kevorkian Amerika'nın ilk hekim yardımlı intiharı savunan doktorudur.

TARTIŞILAN TIP ETİĞİ KONULARI

- ▶ HEKİM YARDIMLI İNTİHAR
- ▶ ÖTANAZİ

HEKİM YARDIMLI İNTİHAR (ÖZKIYIM)

- ▶ Hekimin hastanın ölümünü kolaylaştıracak eylemi yapması için hastaya yol göstermesi, bilgi vermesi veya düzenek sağlayarak yaşamını sonlandırmasına yardımcı olmasıdır.

Kaynak: Tıp etiği terimleri sözlüğü, Cilt:1, Sayı:3

ÖTANAZİ

- ▶ İYİ VE NAZİK ÖLÜM
- ▶ ÖLMEK İSTEYEN HASTANIN YAŞAMININ EN AZ ACI VERECEK ŞEKİLDE BİR BAŞKASI TARAFINDAN SONLANDIRILMASIDIR.

KAYNAK: Tıp etiği terimleri sözlüğü, Cilt:1, Sayı:3

FARKLARI

- ▶ Ötanazide son eylemi HEKİM yapar.
- ▶ Hekim yardımcı intiharda düzeneği hekim yapar ancak son eylemi HASTA yapar.

ÖTANAZI DNR =

ÖTANAZİ YASAL OLAN ÜLKELER HOLLANDA – BELÇİKA – KOLOMBİYA- LÜKSEMBURG

NETHERLANDS

LEGAL.

In 2002 the Netherlands became the first country to legalise euthanasia and assisted suicide.

COLOMBIA

LEGAL.

In 2015, 79-year-old terminally ill a cancer patient was the first legal euthanasia case.

LUXEMBOURG

LEGAL.

In 2009 Luxembourg legalised euthanasia. Patients must receive consent of two doctors and a panel of experts.

HEKİM YARDIMLI İNTİHAR YASAL OLAN ÜLKELER

▶ İSVİÇRE

▶ ALMANYA

▶ JAPONYA

▶ KANADA

▶ AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİNİN BAZI EYALETLERİ

▶ Washington,

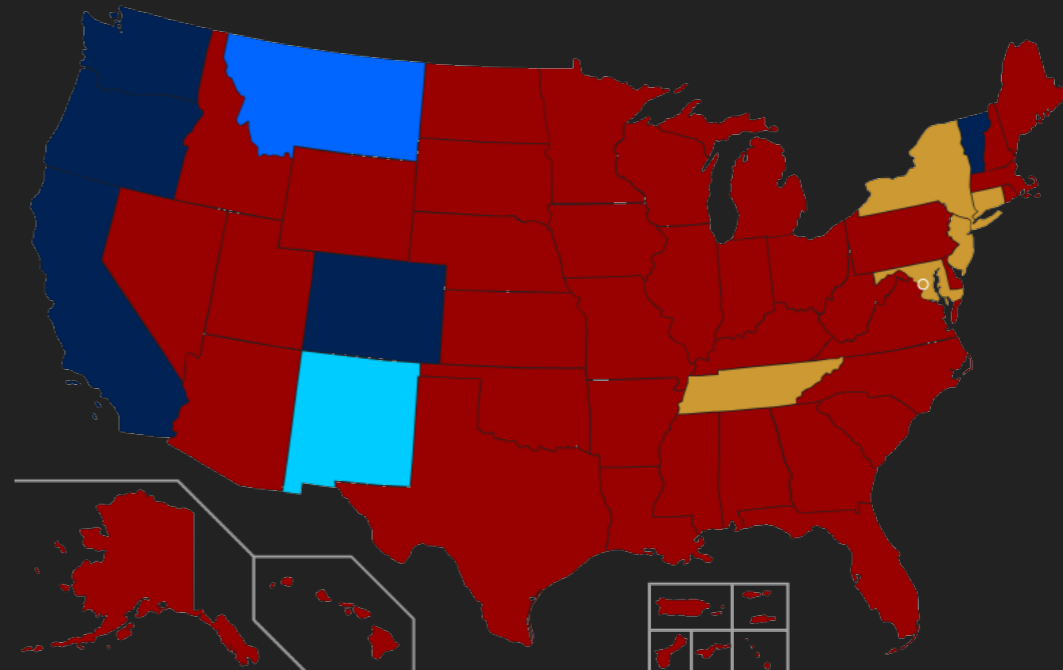
▶ Oregon,

▶ Colorado,

▶ Vermont,

▶ Montana,

▶ California.

HEKİM YARDIMLI İNTİHARI DESTEKLEYEN ARGÜMANLAR

1. Yeterli bir hasta tarafından gönüllü bir istek olması
2. Devam eden bir hasta hekim ilişkisi olması
3. Hasta hekim arasında karşılıklı ve aydınlatılmış karar verme süreci olması
4. Eleştirel ve derinlemesine araştırma yapılabilen bir karar verme ortamı desteğinin olması
5. Alternatiflerin düşünülerek reddedilmesi
6. Tıptaki diğer taraflarla yapılandırılmış bir konsültasyon yapılması
7. Ölümü tercih ettiğine yönelik hastanın sürekli bir açıklamasının olması
8. Hastanın kabul edilemeyen bir acı içinde olması
9. Mümkün olduğunca ağrısız ve rahat araçların kullanılması

SAVUNAN GÖRÜŞLER

- ▶ ÖZERKLİĞE SAYGI
- ▶ ONURLU ÖLÜM HAKKI
- ▶ KENDİ KADERİNİ KENDİ TAYİN ETME HAKKI (İNSAN HAKKI)
- ▶ TIBBİ BAKIMIN DEVAMI OLARAK GÖRÜLMELİDİR.
- ▶ KALİTELİ YAŞAMA
- ▶ İSTEDİKTEN SONRA KİŞİLER KENDİLERİ İNTİHAR EDECEKLERDİR.

KARŞIT GÖRÜŞLER

- ▶ İHMAL EDİLME
- ▶ SUİSTİMAL EDİLME
- ▶ PALYATİF BAKIMIN KALİTESİNİN BOZULMASI VEYA ÖZENSİZ BAKIM YAPILMASI
- ▶ HASTALAR MANİPÜLE EDİLEBİLİR YA DA ÖLÜMLERİNİ HIZLANDIRMAYI TALEP ETMELERİ İÇİN ZORLANABİLİRLER.
- ▶ HASTA HEKİM ARASINDAKİ GÜVEN İLİŞKİSİNİN ZEDELENMESİ
- ▶ KARAR VERME KAPASİTESİ OLMAYAN HASTALARIN YA DA SAVUNMASIZ GRUPLARIN BU ŞEKİLDE YARDIM ALMA TALEPLERİNE İZİN VERİLEBİLİR.

DO YOU THINK
ASSISTED DYING
SHOULD BE
LEGAL?

JANET'İN ÖLÜMÜNE YARDIM EDİLMESİNİ HAKLI ÇIKARABİLİR MİYİZ?

Jack Kevorkian: tarihte önemli bir örnektir.

Oregonlu bir babaanne olan Janet Adkins Alzheimer hastasıdır ve bundan sonraki hayatında bilişsel kapasitelerinin yavaş yavaş bozulacağını da bilerek bu şekilde yaşamak istememektedir. Haberlerde Kevorkian'ın bir ölüm makinesi yaptığını okur ve bunun üzerine onunla tanışmak için Oregon'dan Michigan'a uçar. Kevorkian Kuzey Oakland eyaletinde Janet'ı bir parka götürür ve koluna bir tüp yerleştirir ve maden tuzu enjekte etmeye başlar. Ancak 54 yaşında olan Janet henüz Alzheimer'ın erken evrelerindedir ve kocasıyla aktiviteler yapmaktan hoşlanmakta, oğluya tenis oynamaktadır ve daha bir kaç sene daha anlamlı bir hayat yaşayabilecek durumdadır. Kevorkian'la çok fazla iletişimleri olmamış ve Kevorkian da onun yeterliğini intihar kararını, tanısını değerlendirmemiştir. Bununla birlikte Janet da ailesini yük olacağını tüm bakım sorumluluğunun onların üstünde olacağını düşünmüştür.

Kaynak: Tom L. Beauchamp, James F. Childress: Principles of Biomedical Ethics, s. 183.

TÜRK CEZA KANUNUNDA HEKİM YARDIMLI İNTİHAR

- ▶ İntihara yönlendirme
- ▶ **Madde 84:**
- ▶ (1) Başkasını intihara azmettiren, teşvik eden, başkasının intihar kararını kuvvetlendiren ya da başkasının intiharına herhangi bir şekilde yardım eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- ▶ (2) İntiharın gerçekleşmesi durumunda, kişi dört yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- ▶ (3) Başkalarını intihara alenen teşvik eden kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (Mülga ikinci cümle: 29/6/2005 – 5377/10 md.)
- ▶ (4) İşlediği fiilin anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan veya ortadan kaldırılan kişileri intihara sevk edenlerle cebir veya tehdit kullanmak suretiyle kişileri intihara mecbur edenler, kasten öldürme suçundan sorumlu tutulurlar.

TÜRK CEZA KANUNUNDA ÖTANAZİ

- ▶ Madde 81: Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.
- ▶ **HASTA HAKLARI YÖNETMELİĞİ:**
- ▶ Madde 13: Ötanazi yasaktır.
- ▶ Tıbbi gereklerden bahisle veya her ne suretle olursa olsun, hayat hakkından vazgeçilemez. Kendisinin veya bir başkasının talebi olsa dahil, kimsenin hayatına son verilemez.

- ▶ İlginiz için teşekkür ederiz.